

Siguldas novada attīstības programma

2021.–2027. GADAM

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS
ZIŅOJUMS

S!GULDA
AIZRAUJ

Ievads

Siguldas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam (turpmāk – Siguldas novada Attīstības programma) uzraudzības sistēmas mērķis ir nodrošināt iespēju izvērtēt teritorijas attīstību, kas palīdz sekot līdzi tam, vai norisinās virzība uz stratēģisko uzstādījumu sasniegšanu. Vienlaicīgi uzraudzības sistēmai jānodrošina attīstības plānošanas procesa caurspīdīgums, lai sabiedrība un visas attīstības plānošanā iesaistītas puses varētu sekot līdzi šī dokumenta ieviešanas progresam.

Lai Siguldas novada pašvaldībai un tās domei būtu iespējams sekot līdzi, vai izstrādātā attīstības programma tiek ieviesta kā plānots, ir izstrādāta Siguldas novada Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība.

Uzraudzības sistēmai jābūt sistemātiskai rīcību, resursu un rezultātu pārbaudei. Tā ietver uzraudzības sistēmas uzdevumus, uzraudzības elementus un procesu.

Katru gadu, vienlaicīgi ar Siguldas novada pašvaldības publiskā pārskata izstrādi, tiek veikts Siguldas novada Attīstības programmas uzraudzības process:

- tiek apkopoti dati par īstenotajām rīcībām (pasākumi/aktivitātes), saskaņā ar Rīcības plānu;
- tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāju dati;
- tiek apkopoti dati par darbību rezultatīvajiem rādītājiem.

Uzraudzības ziņojums par Siguldas novada Attīstības programmas ieviešanu sagatavots par 2022.gadu un sagatavošanā piedalījušās pašvaldības struktūrvienības un kapitālsabiedrības.

Uzraudzības rādītāji

Uzraudzības sistēma sastāv no uzraudzības rādītājiem (datu bāzes), kas tiek regulāri analizēti un galvenie secinājumi iekļauti uzraudzības ziņojumā.

Uzraudzības sistēmu veido trīs veida rādītāji un kombinējot šo rādītāju analīzi, iespējams nodrošināt sekmīgu dokumenta ieviešanas uzraudzības procesu:

- **teritorijas attīstības rādītāji** (skatīt 1. tabulu) – nozīmīgākie teritoriju attīstību raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji (pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas, bezdarba līmenis, teritorijas attīstības indekss u.c. rādītāji);
- **darbības rezultātu rādītāji** (skatīt 2. tabulu) – veikto darbību novērtējuma kvantitatīvie rādītāji, saskaņā ar kuriem tiek mērīta pašvaldības administrācijas darbības efektivitāte Siguldas novada Attīstības programmas īstenošanā (piemēram, apgaismoto ielu īpatsvars %, sporta skolas audzēkņu skaits, valsts un starptautiska mēroga sporta pasākumu skaits u.c.);

1. tabula. Teritorijas attīstības rādītāji

Rādītājs	Pašreizējā situācijā	2022.gads	Vēlamā tendence	Avots
Iedzīvotāju skaits	30 625 (2021. gads)	30 917	↔ / ↗	CSP
Iedzīvotāju skaits uz vienu mājsaimniecību	2,63 (2020. gads)*	2,76	↗	CSP
Bezdarbs (%)	4,6 (2021. gads)*	4	↘	NVA
Dzimstības vispārīgais koeficients (uz 1000 iedzīvotājiem)	9,53 (2020. gads)*	12	↗	CSP
Uzņēmumos nodarbināto skaits	9324 (2020. gads)*	14530	↗	CSP
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	3054 (2020. gads)*	2712	↗	CSP
Novada uzņēmumos nodarbināto skaits pret iedzīvotāju skaitu (%)	10,03 (2020. gads)*	28,36	↗	CSP
Nodarbināto īpatsvars (%)	40,25 (2020. gads)*	46,99	↗	STAGE II

Nodarbināto skaits novada teritorijā (vidējais darbinieku skaits pēc faktiskās darbavietas)	12 617 (2020. gads)	8767		CSP
Tūrisma mītnēs apkalpoto personu skaits	37 901 (2020. gads)*	35 385		CSP

"*" Statistikas dati kas raksturo pašreizējo situāciju, uzrādīti esošo novadu griezumā, ieskaitot Vangažu pilsētu

- pieaug
- samazinās
- nenotiek izmaiņas

Tabulā lietotie saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

STAGE II – interaktīvs karšu pārlūks, kas nodrošina Oficiālās statistikas portālā publicēto ģeotelpiskās statistikas rādītāju dinamisku attēlošanu tematiskajās kartē (geo.stat.gov.lv/stage2/#)

2. tabula. Darbības rezultātu rādītāji

Nr. p.k.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads 2021. gads II pusgads *	2022. gads	2024. gads	Tendence salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu 	Plānotais attīstības virziens uz 2027. gadu
DEMOGRĀFIJA							
1..	Iedzīvotāju skaits darbības vecumā	CSP	20875	18228			
2.	Dabiskais pieaugums (-1 gads)	CSP	10	28			 un
IZGLĪTĪBA							
3.	Siguldas novadā deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes vai skolu pirmsskolas grupas (%)	pašvaldība	84,7%	81,3%			
4.	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kas reģistrēti rindā uz vietu Siguldas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs (neskatoties uz vecumu)	pašvaldība	702	687			
5.	Izglītojamo skaits novada izglītības iestādēs	IZM	3847 skolās 1772 - PII	4018 – skolās 1782 - PII			
6.	Interesu izglītības programmu skaits	pašvaldība	254	194			
7.	Profesionālās ievirzes izglītības programmu skaits	pašvaldība	73	72			
8.	Skolēnu skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs	pašvaldība	1710	1701			
9.	Pašvaldības apmaksāto darbavietu skaits vasarā skolēnu nodarbinātības projektā	pašvaldība	218	292			
10.	Finansiāli atbalstītie jauniešu iniciatīvu projekti (skaits)	pašvaldība	12	15			
11.	Nodrošināta iespēja apgūt speciālās izglītības programmas pašvaldības izglītības iestādēs (bērnu/skolēnu skaits)	pašvaldība	134 (PI – 23) Skolas-111)	157 (PI–20, skolas-137)			
12.	Izglītības iestāžu īstenotie projekti, kuros tiek piesaistīts Eiropas struktūrfondu finansējums (skaits)	pašvaldība	18	16			
13.	Valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un zinātnisko lasījumu laureātu skaits	pašvaldība	7	14			

VESELĪBAS APRŪPE UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI							
14.	Ģimenes ārstu skaits uz 10000 iedzīvotājiem	SPKC	5,87	5,2			vai
15.	Ģimenes ārstu skaits	SPKC	18	18			vai
16.	Sociālās palīdzības pabalstus saņēmušo skaits	pašvaldība	220 mājsaimniecības 364 personas	686 mājsaimn. 1229 pers.			 /vērtē kontekstā ar vajadzību
17.	Sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	pašvaldība	415	1593			 /vērtē kontekstā ar vajadzību
18.	Nevalstiskā sektora līdzdarbība sociālo pakalpojumu sniegšanā (skaits)	pašvaldība	4	3			 /vērtē kontekstā ar vajadzību
KULTŪRA							
19.	Profesionālās mākslas pasākumu skaits	pašvaldība	46	95			
20.	Kultūras (t.sk. kultūrizglītojošo) pasākumu skaits	pašvaldība	141	305			
21.	Starptautisku kultūras (mākslas, mūzikas u.c.) pasākumu skaits	pašvaldība	3	7			
22.	Amatiermākslas kolektīvos un pulciņos iesaistījušos skaits	pašvaldība	1090	1036			
23.	Amatiermākslas pasākumu skaits	pašvaldība	29	70			
24.	Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits	pašvaldība	58190	85882			
25.	Īstenoto pasākumu skaits bērniem un ģimenēm ar bērniem	pašvaldība	22	76			
26.	Pašvaldības finansējums kultūrai uz vienu iedzīvotāju (EUR)	pašvaldība	72,26	87,72			
27.	Jaunizveidoti kultūras tūrisma pakalpojumi	pašvaldība	7	1			
28.	Kultūras un radošo industriju jomā strādājošie uzņēmumi	pašvaldība	19	40			
29.	Bibliotēku lietotāju skaits	pašvaldība	5982	5282			
30.	Bibliotēku apmeklēju skaits	pašvaldība	34518	48910			
31.	Izsniegumu skaits (krājuma apgrozījums)	pašvaldība	63372	99217			
32.	Aktivitātes/projekti sadarbībā ar Latvijas kultūras izglītības iestādēm (skaits)	pašvaldība	4	3			
33.	Atbalstītās privātās iniciatīvas kultūras un mākslu jomā	pašvaldība	25	17			
SPORTS UN VESELĪGS DZĪVESVEIDS							

34.	Siguldas Sporta skolas audzēkņu skaits	pašvaldība	681	659			
35.	Audzēkņu skaits ar sportu saistītās interešu izglītības un profesionālās ievirzes sporta nodarbībās NVO un Siguldas novada izglītības iestādēs (neskaitot Siguldas Sporta skolu)	pašvaldība	1232	1776			
36.	Sporta centru apmeklējumu skaits	pašvaldība	107 071	330642			
37.	Siguldas novada sporta organizāciju skaits (NVO)	pašvaldība	65	50			/
38.	Sporta pasākumu skaits (t.sk. vietēja, valsts un starptautiska mēroga)	pašvaldība, NVO	46	146			
PĀRVALDE							
39.	Pārvaldes darbinieku skaits, kuri iesaistījušies prasmju līmeņa paaugstināšanas programmās	pašvaldība	49	70			
40.	Pašvaldības nozīmīgākās veidotās iniciatīvas sabiedrības iesaistē	pašvaldība	25	33			
41.	Reģionālas un starptautiskas sadarbības projektu skaits	pašvaldība	1	1			
DROŠĪBA							
42.	Pašvaldības policijas izsaukumu skaits	pašvaldības policija	1083	3514			
43.	Reģistrēto administratīvo pārkāpumu procesu skaits	pašvaldības policija	308	342			
INFRASTRUKTŪRA							
44.	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās	pašvaldība	2	2			
45.	Jauni pieslēgumi centralizētajai kanalizācijas sistēmai (skaits)	pašvaldība	Saltavots 2021. gadā- 82 Entalpija -0	Saltavots - 61			
46.	Jauni pieslēgumi centralizētajai ūdensapgādes sistēmai (skaits)	pašvaldība	Saltavots 2021. gadā-72 Entalpija -2	Saltavots - 61			
47.	Pašvaldības ceļi un ielas ar asfaltbetona un dubultā pārklājuma segumu (km)	pašvaldība	127,34	244,6			
48.	Apgaismoto ielu īpatsvars (%)	pašvaldība	72%	73%			

49.	Gājēju, velosipēdu ceļi (km)	pašvaldība	49,245	49,245			
50.	Dalīti savākto sadzīves atkritumu daudzums (% no radītā sadzīves atkritumu daudzuma)	pašvaldība	15%	18%			
UZŅĒMĒJDARBĪBA							
51.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju (EUR)	Valsts kase	689	980			
52.	Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā reģistrētie uzņēmumi	LUSOFT	159	125			
53.	Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā likvidētie uzņēmumi	LUSOFT	186	154			
54.	Novadā aktīvo uzņēmumu skaits (bez biedrībām)	LURSOFT	1285	2887			
55.	Pašvaldības budžeta ieņēmumi (EUR)	Pašvaldība, Valsts kase	51 635 033 (kopā ar Vangažu 1.pusgadu)	56 374 776			
56.	Reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaits	NVA	892	780			
TŪRISMS							
57.	Tūristu nakšņošanas mītņu skaits	CSP	26	32			
58.	Tūristu un viesu vidējais uzturēšanās ilgums novadā	CSP	1,44	1,38			
59.	Apmeklētāju skaits Tūrisma informācijas centrā un lielākajos tūrisma objektos (Turaidas muzejrezervātā, Lēdurgas dendroparkā, u.c. objektos)	pašvaldība	157 529 (2021.gads)	256 584			

pieaug

samazinās

saglabājas iepriekšējā līmenī/esošais skaits

Tabulā lietotie saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

PMPL – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

NVO – nevalstiskā organizācija

IzM – Izglītības un zinātnes ministrija

nd – nav pieejami dati par 2021. gadu Siguldas novada griezumā pēc Administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā

(*) - Bāzes gads 2021. gads II pusgads nesniedz objektīvu priekšstatu, jo nav pieejami dati par pilnu gadu jaunizveidotā novada robežās, kā arī atsevišķus procesus būtiski ietekmē COVID 19 pandēmija.

3.Secinājumi

2022.gada uzraudzības ziņojumā ietvertie secinājumi nesatur izvērstu visu procesu analīzi, bet balstīti uz rezultatīvajiem rādītājiem.

Pašvaldības darbu un tā rezultātā arī uzraudzības rādītājus 2022.gadā turpināja ietekmēt COVID 19 pandēmija, kuras rezultātā mainījās darba apstākļi, iepriekšējos gados uzstādītās prioritātes un iespējas jomās, kurās centrā ir iedzīvotāji – to fiziskā klātbūtne. Pēc pulcēšanās ierobežojumu atcelšanas, izglītības, kultūras, sporta un tūrisma jomām, kurās vērojam rezultatīvo rādītāju krasa atšķirība salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Infrastruktūras attīstības projektu īstenošanu ietekmēja būvniecības izmaksu pieaugums, kurš sekoja pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā. Karadarbības dēļ paaugstinājās slodze sociālo jautāju risināšanā iesaistītajiem dienestiem, kā arī veicināja sadarbību ar nevalstiskām organizācijām. Energoresursu izmaksu pieauguma dēļ bija jāveic aktīvi pasākumi patēriņa samazināšanai, to racionālai izmantošanai.

Lielā mērā visus apkopotus datus ietekmē arī demogrāfiskie rādītāji (iedzīvotāju skaits no 30625 deklarētiem iedzīvotājiem 2021.gadā pieaudzis uz 30917 iedzīvotājiem 2022.gadā - pēc PLMP datiem) un no tiem izrietošās sekas.

Pieaugot bērnu skaitam, bet veicot ieguldījumus pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūrā, nedaudz samazinājies procentuālais deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri apmeklē pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes un samazinājusies rinda uz vietām šajās izglītības iestādēs. Pieaudzis arī kopumā izglītojamo skaitā visos izglītības iestāžu veidos. Neskatoties uz to, ka notikusi pāreja uz attālinātu vai daļēji attālinātu mācību procesu, visos būtiskākajos izglītības jomas rezultatīvajos rādītājos ir vērojama stabilitāte, kur vērojams pašvaldības apmaksāto darba vietu skaita pieaugums. Pieaudzis arī valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un zinātnisko lasījumu laureātu skaits.

Līdzīgas tendences ir vērojamas arī sporta un aktīvā dzīvesveida jomas rezultatīvajos rādītājos. Samazinoties sporta skolas audzēkņu skaitam, tomēr palielinājies audzēkņu skaits interešu izglītības nodarbībās. Pēc Covid-19 noteikto ierobežojumu atcelšanas, būtiski pieaudzis sporta pasākumu, tai skaitā skolu sporta pasākumi un sporta centru apmeklētāju skaits.

Veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi tiek sniegti atbilstoši pieprasījumam un vajadzībām, piemērojoties izmaiņām, ko ieviesa karadarbība Ukrainā, ar bēgļu lielu plūsmu un COVID 19 pandēmijas sekas. Rezultāti liecina, ka vairāk kā 3reizes palielinājies sociālās palīdzības saņēmēju skaits un sniegto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits. Saglabājusies nevalstiskā sektora līdzdalība sociālo pakalpojumu sniegšanā.

Ja 2021.gadā kultūras joma COVID 19 pandēmija ietekmē strādāja ierobežoti un epidemioloģiskie noteikumi ietekmējuši gan pasākumu skaitu, gan apmeklētāju skaitu, gan arī veidu, kā tiek organizēti pasākumi, 2022.gadā, pēc ierobežojumu atcelšanas palielinājies dažāda mēroga pasākumu skaits, un apmeklētāju skaists tajos.

Palielinājies pašvaldības darbinieku skaits, kuri iesaistījušies prasmju līmeņa paaugstināšanas programmā. Darbinieki aktīvi izmantoja attālinātās komunikācijas iespējas savu prasmju un zināšanu paaugstināšanā. Pašvaldības policijas darbību raksturo izsaukumu un reģistrēto administratīvo pārkāpumu skaits. Pagājušajā gadā, palielinoties sociāli ekonomiskai spriedzei sabiedrībā, palielinājies gan izsaukumu, gan reģistrēto pārkāpumu skaits.

Infrastruktūras attīstības jomā vērojamas pozitīvas tendences visos sektoros – gan ūdens/kanalizācijas tīklu attīstība, gan siltumapgādē, kur nepalielinoties siltumapgādes pieejamībai, veikti ieguldījumi inženiertīklu infrastruktūras atjaunošanā. Pieslēgumu skaits centralizētai kanalizācijas sistēmai ir samazinājies, bet pieslēgumu skaits sekmē Eiropas Savienības Kohēzijas fonda izvirzīto mērķu sasniegšanu. Mērķtiecīgi pieaug šķiroto atkritumu punktu skaits, veidojot racionālu novada pārklājuma tīklu. Pieaudzis ar cieta segumu klāto ielu un ceļu garums, gan Siguldas pilsētā, gan visā novada teritorijā, pārsvarā veicot ielu un ceļu atjaunošanu ar dubultā pārklājuma metodi.

Palielinājies iedzīvotāju ienākumu nodoklis uz vienu iedzīvotāju, neskatoties uz to, ka samazinājies Komercreģistrā un Uzņēmumu reģistrā reģistrēto un likvidēto uzņēmumu skaits.

Samazinājies kopējais bezdarba līmenis novadā un ilgstošo bezdarbnieku skaits.

Būtisks kritums pandēmijas ietekmē ir vērojams tūrisma jomā, kur raksturīgi pēdējo gadu tendencēm, tūrisma jomas rādītāji bija saglabājuši pieaugumu.

Būtiski pieaudzis apmeklētāju skaits gan Tūrisma informācijas centrā, gan arī nakšņošanas vietās.

Pagājušajā gadā ir palielinājies pašvaldības budžets un veikti ieguldījumi gan ceļu infrastruktūras uzlabošanā, gan pašvaldības īpašumu atjaunošanā un izbūvē. Piesaistot papildus līdzekļus no Valsts budžeta, veicot aizņēmums, tika veikti apjomīgi darbi izglītības iestāžu infrastruktūras atjaunošanā.

Galvenās problēmas, kas ietekmē novada turpmāku attīstību ir saistītas ar kvalificēta darba spēka trūkumu gan pašvaldībā, gan arī novadā kopumā, kā arī ierobežotās iespējas piesaistīt finansējumu novadam nozīmīgiem projektiem. Nestabilā situācija ar energoresursu piegādēm un to izmaksām, būvniecības izmaksu pieaugums ietekmē lēmumu pieņemšanu par apjomīgu infrastruktūras objektu projektu realizāciju.

Tomēr Siguldas novads spējis piemēroties pandēmijas apstākļiem un ietekmei, ko atstāja karadarbība Ukrainā, saglabā līdzsvarotas attīstības tendenci, neskatoties uz mainīgajiem apstākļiem. Investīciju plānā iekļautie projekti īstenoti atbilstoši budžetā piešķirtajiem līdzekļiem.

Siguldas novada Attīstības programmas grozījumi vai aktualizācija nav nepieciešama. Vienlaicīgi ar Uzraudzības ziņojumu apstiprināšanu, tiek aktualizēts Rīcības plāns un Investīciju plāns, atbilstoši pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un pieejamajiem finanšu resursiem. Veicot strukturālas izmaiņas pašvaldībā, arī Rīcības plānā ir precizēti rīcību atbildīgie izpildītāji.